

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

20 03 2025

м. Київ

№ 180

**Про затвердження Державного
освітнього стандарту з професії
«Оператор Оперативно-рятувальної
служби цивільного захисту»**

Відповідно до статті 32 Закону України «Про освіту», статті 32 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», підпункту 15 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (із змінами), ураховуючи листи-погодження Міністерства економіки України від 03.03.2025 № 4801-03/20783-03 та Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні від 18.03.2025 № 25-2-158,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Державний освітній стандарт з професії «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту», що додається.
2. Установити, що стандарт, зазначений у пункті 1 цього наказу, упроваджується в освітній процес з 01 червня 2025 року.
3. Директорату професійної освіти (Шумік Ірина) надавати закладам професійної (професійно-технічної) освіти методично-консультативну допомогу з питань упровадження цього стандарту.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Завгороднього Дмитра.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

Міністерство освіти і науки України

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Міністерства освіти і науки
України**

20 03 2025 № 480

Державний освітній стандарт

5169. О. 84.25 – 2025

Професія: Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту

Спеціалізація: Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту

Код: 5169

Професійні кваліфікації:

Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту;
Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту 3-го класу;
Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту 2-го класу;
Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту 1-го класу;
Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту вищої категорії

Освітня кваліфікація: кваліфікований робітник

Рівень освітньої кваліфікації: другий (базовий)

*Видання офіційне
Київ – 2025*

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ РОЗРОБНИКІВ

1.	Олександр АНДРОЩУК	старший викладач — майстер виробничого навчання навчального відділення цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця)
2.	Олена ВЕЛІГОЩА	помічник начальника чергової зміни відділу оперативно-чергової служби Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України
3.	Лариса БОРИСОВА	викладач кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт факультету цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України
4.	Михайло ГРИБКОВ	викладач навчального пункту аварійно-рятувального загону спеціального призначення Головного управління ДСНС України у Київській області
5.	Олександр ЛОБАЧ	заступник начальника оперативно-координаційного центру Головного управління ДСНС України у Кіровоградській області
6.	Мар'ян ЛАВРІВСЬКИЙ	старший викладач кафедри цивільного захисту факультету цивільного захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
7.	Ірина ЛЮТЕНКО	викладач навчального центру Головного управління ДСНС України у м. Києві
8.	Віталій МАЛОГЛОВ	старший помічник начальника чергової зміни оперативно-координаційного центру (з питань оперативного реагування) Головного управління ДСНС України в Івано-Франківській області
9.	Михайло НЕСТЕРЕНКО	заступник начальника оперативно-координаційного центру Головного управління ДСНС України у Київській області
10.	Іван ЧОРНОМАЗ	заступник начальника кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт факультету оперативно-рятувальних сил Черкаського інституту пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ВИКОНАННЯ СТАНДАРТУ

Державний освітній стандарт (далі — Стандарт) з професії 5169 «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» визначає вимоги до результатів навчання здобувачів освіти для присвоєння професійної кваліфікації «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту».

Стандарт розроблено відповідно до:

законів України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності»;

постанови Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630 «Про затвердження Положення про Міністерство освіти і науки України»;

постанови Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 р. № 1077 «Про затвердження Державного стандарту професійної (професійно-технічної) освіти»;

методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти за компетентнісним підходом, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 17 лютого 2021 р. № 216;

кваліфікаційної характеристики за професією «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту», розміщеної у Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників у сфері цивільного захисту України (випуск 92), погодженого наказом Міністерства розвитку економіки України від 12.01.2022 № 4803-03/1211, затвердженого наказом Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 17.01.2022 № 41;

Рамкової програми Європейського Союзу щодо оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя, схваленої Європейським парламентом і Радою Європейського Союзу 17 січня 2018 року;

інших нормативно-правових актів.

Стандарт є обов'язковим для виконання усіма закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями сфери цивільного захисту зі специфічними умовами навчання, незалежно від їх підпорядкування та форми власності, які здійснюють (або забезпечують) первинну професійну підготовку, професійно-технічне навчання, перепідготовку, підвищення кваліфікації кваліфікованих робітників та видають документи встановленого зразка за цією професією.

Структурування змісту Стандарту базується на компетентнісному підході, що передбачає формування і розвиток у здобувача освіти загальних, ключових та професійних компетентностей.

Стандартом передбачено обов'язкові ключові компетентності: грамотність; мовна компетентність; математична компетентність та компетентність у науках, технологіях та інженерії (STEM); особистісна, соціальна й навчальна; громадянська; підприємницька; цифрова; культурна обізнаність та самовираження, які можуть

набуватися/формуватися/розвиватися в процесі навчання як самостійні результати навчання окремих освітніх компонентів освітньої програми або наскрізно через усі визначені Стандартом результати навчання.

Професійні компетентності – знання, навички та вміння особи, які дають їй змогу виконувати трудові функції, швидко адаптуватися до змін у професійній діяльності та є складовими відповідної професійної кваліфікації.

Результати навчання за цим стандартом орієнтовані на трудові функції як відносно автономні одиниці трудової діяльності, формуються на основі переліку ключових і професійних компетентностей та їх опису.

Стандарт є основою для розроблення освітніх програм первинної професійної підготовки кваліфікованих робітників, професійного (професійно-технічного) навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації кваліфікованих робітників.

ВИМОГИ ДО ОСВІТНЬОГО РІВНЯ ВСТУПНИКА, УМОВИ ТА СПЕЦИФІЧНІ ВИМОГИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ МОЖЛИВІСТЬ ОСОБИ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОФЕСІЄЮ

Повна загальна середня освіта.

ПОСЛІДОВНІСТЬ ЗДОБУТТЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ ЗА ПРОФЕСІЄЮ

Первинна професійна підготовка за професією 5169 «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» передбачає здобуття особою 4-х результатів навчання із присвоєнням освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» та професійної кваліфікації «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту».

Стандартом визначено загальні знання та вміння для професії, що в повному обсязі включаються до змісту першого результату.

Стандартом визначено загальний обсяг навчального навантаження на здобувача професійної (професійно-технічної) освіти – 251 навчальну годину. Кількість годин між окремими результатами навчання розподіляється освітньою програмою закладу освіти.

Професійно-технічне навчання за професією 5169 «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» передбачає здобуття особою 4-х результатів навчання із присвоєнням професійної кваліфікації «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту», визначених для первинної професійної підготовки.

Організація навчання за освітньою програмою перепідготовки з інших професій в сфері цивільного захисту передбачає здобуття особою 4-х результатів навчання, визначених цим Стандартом, з присвоєнням професійної кваліфікації «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» і здійснюється за наявності у здобувача стажу роботи за фахом у сфері цивільного захисту – не менше 2 років.

Тривалість навчання залежить від наявності в особи документів про

освіту чи присвоєння кваліфікації, набутого досвіду та визначається за результатами вхідного контролю. Вхідний контроль знань, умінь та навичок здійснюється відповідно до законодавства.

Організація навчання за освітніми програмами підвищення кваліфікації за професією 5169 «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» з присвоєнням професійних кваліфікацій «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» 1-го, 2-го, 3-го класів, «вищої категорії» здійснюється за наявності в особи професійної (професійно-технічної) освіти та стажу роботи у сфері цивільного захисту на посаді відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики з професії 5169 «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту».

Тривалість навчання може визначатися за результатами вхідного контролю, який здійснюється відповідно до законодавства. При цьому загальний обсяг навчального навантаження не повинен перевищувати 97 годин.

Компетентності з охорони праці формуються відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів з питань охорони праці. Додаткові знання, уміння з охорони праці, що стосуються технологічних процесів, використання обладнання чи інструментів включаються до освітніх компонентів, визначених освітньою програмою.

ПОРЯДОК ПРИСВОЄННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ ТА ВИДАЧІ ВІДПОВІДНИХ ДОКУМЕНТІВ

Порядок кваліфікаційної атестації та присвоєння професійної кваліфікації особам, які здобувають професійну (професійно-технічну) освіту, встановлюється відповідно до Положення про порядок кваліфікаційної атестації та присвоєння кваліфікації особам, які здобувають професійно-технічну освіту, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України і Міністерства освіти і науки України від 31.12.98 № 201/469, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01.03.1999 за № 124/3417.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників розробляються закладом професійної (професійно-технічної) освіти разом із роботодавцями.

Випускнику закладу професійної (професійно-технічної) освіти, який навчався за освітньою програмою первинної професійної підготовки й успішно пройшов кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» і професійна кваліфікація «Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» та видається диплом із додатком до нього, зразок якого затверджено Кабінетом Міністрів України.

Особі, яка опанувала відповідну освітню програму професійно-технічного навчання, перепідготовки, підвищення кваліфікації й успішно пройшла кваліфікаційну атестацію видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації відповідного зразка.

**ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ, ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРОФЕСІЙНИХ І
КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
ДЛЯ ПЕРВИННОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
(професійно-технічне навчання, перепідготовка)**

Професійна кваліфікація: Оператор Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.

Загальний обсяг навчального навантаження – 251 година.

Умовні позначення, що використовуються в цьому стандарті:

КК – ключова компетентність

ПК – професійна компетентність

ЗГ – загальна компетентність

РН – результати навчання

Умовне позначення	Загальні компетентності
ЗК 1	Дотримання основ з охорони праці
ЗК 2	Основні засади механізму цивільного захисту
ЗК 3	Психологічна компетентність
ЗК 4	Інформаційно-комунікаційна компетентність

Загальні-компетентності (умовне позначення, назва)	Результати навчання	
	Знання	Уміння
ЗК 1. Дотримання основ з охорони праці	нормативні акти підприємства (правила, норми, регламенти, положення, стандарти, інструкції та інші документи щодо охорони праці, обов'язкові для виконання у підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту); права працівників з питань охорони праці на підприємстві (у підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту); положення колективного договору щодо охорони праці; порядок проведення адміністративно-громадського контролю за станом охорони праці у підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; вимоги правил безпеки праці до службових приміщень і споруд підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; вимоги правил безпеки праці до до техніки, приладів та обладнання;	виконувати вимоги законодавчих і нормативно-правових актів, що регламентують питання охорони праці й особистої безпеки оператора Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; дотримуватися вимог електробезпеки під час роботи із електрифікованим обладнанням; володіти засобами і методами індивідуального та колективного захисту від небезпечних та шкідливих виробничих факторів; дотримуватися пожежної безпеки; дотримуватися гігієни праці та виробничої санітарії; дотримуватися правил проходження медичних оглядів

Загальні-компетентності (умовне позначення, назва)	Результати навчання	
	Знання	Уміння
	основи електробезпеки, вимоги електробезпеки під час роботи із електрообладнанням; основи пожежної безпеки та шляхи її забезпечення; основи гігієни праці та виробничої санітарії; засоби та методи захисту працівників від шкідливого та небезпечного впливу виробничих факторів; правила проходження медичних оглядів	
ЗК 2. Основні засади механізму цивільного захисту	законодавство України та ЄС у сфері цивільного захисту; структуру та функції національної системи цивільного захисту України (ЄДС ЦЗ); структуру та функції Механізму цивільного захисту ЄС (європейської системи цивільного захисту); повноваження (місце і роль) ДСНС у національній системі цивільного захисту України та у Механізмі цивільного захисту ЄС; перспективи взаємодії та розвитку національної і європейської систем цивільного захисту. акти законодавства з охорони праці	виконувати завдання у сфері цивільного захисту в рамках професійної діяльності.
ЗК 3. Психологічна компетентність	правила поведінки у колективі; типи характеру і темпераменту людини; види психоемоційного стану людини; негативні психічні стани, моделі виходу з них; психологічні особливості поведінки в надзвичайних ситуаціях; поняття про екстрену психологічну допомогу та методи її надання постраждалому населенню; фактори ризику і способи їх подолання; вплив довготривалого травматичного стресу на людину, протокол самопомогі «Чотири стихії»; ізраїльські протоколи надання першої психологічної допомоги МААСЕ та «Напарник» (АПА); соціально-психологічний клімат колективу та шляхи його оптимізації	дотримуватися правил поведінки у колективі; запобігати виникненню конфліктних ситуацій; набувати необхідні якості, такі як: відповідальність, відвертість, толерантність, співчуття, повага; застосовувати різноманітні психологічні прийоми та техніки, направлені на розслаблення, відновлення і підтримання психічного здоров'я

Загальні-компетентності (умовне позначення, назва)	Результати навчання	
	Знання	Уміння
ЗК 4. Інформаційно-комунікаційна компетентність	види, технічні характеристики інформаційно-комунікаційного устаткування, що використовується у професійній діяльності; системне програмне забезпечення інформаційно-комунікаційного устаткування, що використовується у професійній діяльності; порядок та способи доступу до всесвітньої мережі «Інтернет», основні види браузерів та їх можливості; інтерфейс текстового процесора; основний порядок створення та редагування текстового документу; основи обробки табличної інформації; загальні відомості про табличні процесори, основні терміни та визначення; інтерфейс табличного процесора; основні типи, формування даних табличного процесора; користування електронною поштою та месенджерами; маніпулювання даними та структурними елементами табличного процесора; основні можливості та функціонал сервісу Google Документи; способи передачі інформації під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій	використовувати сервіси Google; використовувати месенджери; здійснювати комп'ютерний переклад іншомовної інформації; використовувати інформаційно-пошукові системи; створювати комплексні текстові документи, що містять таблиці, формули та графічні об'єкти; використовувати засоби автоматизації розробки документів: рецензування, перевірку правопису, структурування, створення автозмісту, виноска та алфавітного покажчика; створювати, редагувати та оформлювати табличні документи, налаштовувати параметри сторінки; створювати та редагувати ділову графіку електронної таблиці; використовувати засоби програмного забезпечення для побудови баз даних; проектувати, створювати та використовувати макроси; створювати скріншоти; створювати та демонструвати презентації; перетворювати документи у різні формати

Умовні позначення	Ключові компетентності
КК1	Грамотність
КК2	Мовна компетентність
КК3	Математична компетентність та компетентність у науках, технологіях та інженерії (STEM)
КК4	Цифрова компетентність
КК5	Особиста, соціальна та навчальна компетентність
КК6	Громадянська компетентність
КК7	Підприємницька компетентність
КК8	Культурна обізнаність та самовираження

Ключові компетентності (умовне позначення, назва)	Результати навчання	
	знання	Уміння
КК 1. Грамотність	правильне розуміння письмової інформації.	ефективно спілкуватися та налагоджувати стосунки з іншими людьми належним і творчим способом; усно та письмово спілкуватися в різних ситуаціях, а також адаптувати своє спілкування до вимог ситуації; шукати та використовувати різні типи джерел інформації, формулювати та висловлювати свої усні та письмові аргументи переконливо, відповідно до контексту; цінувати естетичні якості мови та інтерес до взаємодії з іншими, використовувати мови у позитивний та соціально відповідальний спосіб.
КК 2. Мовна компетентність	суспільні звичаї, культурні аспекти та діалекти мов	слухати, говорити, читати та писати у відповідних соціальних та культурних контекстах; вміння розуміти розмовні повідомлення, ініціювати, підтримувати та завершувати бесіди, читати, розуміти та складати тексти з різним рівнем володіння різними мовами відповідно до особистих потреб; вивчати мови протягом усього життя.

КК 3. Математична компетентність та компетентність у науках, технологіях та інженерії (STEM)	зміни, спричинені діяльністю людини, та її особисту відповідальність за наслідки таких змін; числа, міри та структури, основні та базові математичні операції; математичні терміни та поняття; основні принципи природного світу, фундаментальні наукові концепції, теорії, принципи та методи, технології і технологічні продукти та процеси; вплив науки, техніки, інженерії та діяльності людини (особистої та професійної) загалом на природу; досягнення, обмеження та ризики наукових теорій та застосування технологій у суспільствах (у контексті цінностей, моральних питань, культури, прийняття рішень тощо).	застосовувати базові математичні принципи та процеси у контексті повсякденного життя та професійній діяльності; застосовувати й оцінювати логічні ланцюжки аргументів; математично обґрунтовувати, розуміти математичні докази і спілкуватися математичною мовою та використовувати статистичні дані та графіки; проводити контрольовані експерименти, дослідження, використовувати технологічні інструменти і машини, а також наукові дані для досягнення мети або отримання доказового рішення; підтримувати безпеку та екологічну стійкість, критично оцінювати вплив технологічного прогресу на особистість, сім'ю, спільноту та світ загалом.
КК 4. Цифрова компетентність	цифрові технології для підтримки спілкування, творчості та інновацій; можливості, обмеження, вплив та ризики цифрових технологій; загальні принципи, механізми та логіку цифрових технологій; базові функції та використання різних пристроїв, програмного забезпечення та цифрових мереж; правові та етичні принципи, пов'язані з використанням цифрових технологій.	використовувати цифрові технології для підтримки творчості, активного громадянства та соціальної інтеграції, співпраці з іншими людьми для досягнення особистих, соціальних або комерційних цілей; використовувати, фільтрувати, оцінювати, створювати, програмувати та обмінюватись цифровим змістом/контентом; захищати інформацію, зміст, особисті дані; ефективно взаємодіяти з програмним забезпеченням, пристроями, штучним інтелектом або роботами; критично аналізувати обґрунтованість, надійності та вплив інформації, даних, які доступні через цифрові засоби, а також етичне, безпечне та відповідальне використання цих інструментів.
КК 5. Особиста, соціальна та навчальна компетентність	компоненти здоров'я розуму, тіла і способу життя; кодекси поведінки та правила комунікації, прийнятні в різних суспільствах та середовищах; стилі сприйняття і стратегії навчання; різноманітні способи розвитку своїх здатностей через доступні засоби освіти, професійної підготовки та можливості кар'єрного зростання;	визначати і ставити цілі, мотивувати себе, розвивати стійкість та впевненість, продовжувати навчатися протягом усього життя, аналізувати і вирішувати проблеми; бути стійкими і здатними впоратися з невизначеністю та стресом; концентруватися, справлятися зі складністю, критично аналізувати ситуації та приймати рішення; конструктивно спілкуватися в різних

		середовищах, співпрацювати в командах та вести перемовини; толерантно висловлювати свою та розуміти точки зору інших людей; формувати та підтримувати впевненість і співчуття; навчатися та працювати спільно, і автономно; організувати та наполегливо здійснювати навчання, оцінювати прогрес і результати навчання; шукати підтримку, коли це доречно, ефективно керувати кар'єрою та соціальними взаємодіями; позитивно ставитись до особистого, соціального та фізичного благополуччя та навчання протягом усього життя.
КК 6. Громадянська компетентність	базові ідеї, пов'язані з індивідуумами, групами, організаціями, суспільством, економікою та культурою; цілі, цінності та політики соціальних і політичних рухів, сталого розвитку; кліматичні та демографічні зміни на глобальному рівні та їх основні причини; різноманітності різних суспільств і народів; законодавчі норми регулювання політичних та соціально-економічних подій, соціальної справедливості і правосуддя.	ефективно взаємодіяти з іншими людьми в суспільних інтересах, зокрема щодо сталого розвитку суспільства; брати участь у діяльності громади та у прийнятті рішень на всіх рівнях — від місцевого і національного до європейського та міжнародного; участь у демократичному ухваленні рішень на всіх рівнях; підтримувати соціальну та культурну різноманітність, гендерну рівність, соціальну згуртованість.
КК 7. Підприємницька компетентність	різні контексти і можливості для перетворення ідей в особисту, соціальну та професійну діяльність; підходи до планування та управління проектами; економічні та соціальні можливості та виклики для роботодавця, організації чи суспільства; етичні принципи в професійній діяльності.	планувати й управляти проектами, що мають культурну, соціальну або комерційну цінність; критично мислити, вирішувати проблеми, обґрунтовувати ініціативи; приймати фінансові рішення стосовно цінності та вартості; ефективно спілкуватися та вести перемовини з іншими; справлятися з невизначеністю, неоднозначністю та ризиком як невід'ємними частинами прийняття обґрунтованих рішень.
КК 8. Культурна обізнаність та самовираження	місцеві, національні, європейські та світові культури, мови, спадщини, традиції, культурні продукти; способи передачі ідей між творцем, учасником та аудиторією в письмових, друкованих та цифрових текстах, театральних виставах, фільмах, танцях, іграх, мистецтві, дизайні, музиці, ритуалах та архітектурі тощо.	виражати та інтерпретувати з емпатією образні та абстрактні ідеї.

Умовні позначення	Результати навчання
РН 1.	Підготовка до виконання робіт
РН 2.	Забезпечення зв'язку в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту
РН 3.	Забезпечення зв'язку під час ліквідації надзвичайних ситуацій, пожеж та інших небезпечних подій
РН 4.	Здійснення обробки інформації, що надходить по лініях зв'язку, електронною поштою, через мобільні додатки, інші спеціалізовані програмно-технічні та технічні засоби, у тому числі автоматизованого робочого місця системи управління силами і засобами цивільного захисту; ведення службової документації пункту зв'язку підрозділу

Результати навчання	Компетентності	Опис результатів навчання	
		Знання	Уміння
РН 1. Підготовка до виконання робіт	ПК 1.1. Здатність організовувати професійну діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових актів	основні вимоги законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань цивільного захисту; вимоги чинних наказів, положень, інструкцій та інших документів, що регламентують діяльність органів та підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту з питань організації зв'язку; Порядок організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах та підрозділах ДСНС; класифікацію, призначення загальну будову, технічні характеристики, правила використання вогнегасників	застосовувати вимоги законодавчих та нормативно-правових актів з питань цивільного захисту та інших документів, що регламентують діяльність органів та підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту з питань організації зв'язку, у своїй професійній діяльності; дотримуватись внутрішнього порядку та розпорядку дня, що встановлений в підрозділі оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; дотримуватись вимог Порядку організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах та підрозділах ДСНС в своїй професійній діяльності; використовувати вогнегасники за призначенням

	ПК 1.2. Здатність проводити перевірку справності засобів зв'язку пункту зв'язку підрозділу	порядок перевірки роботи засобів зв'язку пункту зв'язку підрозділу; терміни перевірки засобів зв'язку	проводити перевірку роботи засобів зв'язку пункту зв'язку підрозділу; визначати якість зв'язку
	ПК 1.3. Здатність здійснювати технічне обслуговування засобів зв'язку пункту зв'язку підрозділу	загальні засади організації технічної експлуатації засобів зв'язку; порядок проведення технічного обслуговування засобів зв'язку; порядок введення засобів зв'язку до експлуатації; види, будову, технічні характеристики та принцип роботи пультів та станцій оперативно-диспетчерського зв'язку; види, класифікацію, будову, технічні характеристики та принцип роботи радіостанцій, що використовуються в підрозділах; порядок роботи із радіостанціями	здійснювати експлуатацію засобів зв'язку відповідно до інструкцій виробників; проводити технічне обслуговування засобів зв'язку
РН 2. Забезпечення зв'язку в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	ПК 2.1. Здатність ефективно використовувати засоби зв'язку під час обміну службовою інформацією	призначення та завдання зв'язку в гарнізоні оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; вимоги до зв'язку в гарнізоні оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; сучасні види та схеми зв'язку, що використовуються в підрозділах цивільного захисту; загальні вимоги до організації зв'язку; організація і порядок функціонування	забезпечувати швидкий прийом повідомлень про надзвичайні ситуації та пожежі; використовувати режими роботи засобів дротового зв'язку; дотримуватись правил ведення переговорів усіма видами зв'язку; проводити документування радіотелефонних розмов; дотримуватись правил ведення і дисципліни радіообміну

		оперативно-диспетчерської служби гарнізону та пункту зв'язку підрозділу; організація зв'язку по спеціаліях міста, району; загальні правила ведення усіх видів зв'язку; призначення, завдання та порядок організації контролю за веденням радіообміну; організація та порядок документування радіотелефонних розмов пункту зв'язку підрозділу; позивні радіостанцій	
	ПК 2.2. Здатність забезпечувати інформування особового складу підрозділу під час надходження сигналу оповіщення	мета сигналів оповіщення та випадки, в яких вони подаються; система оповіщення цивільного захисту, способи передачі сигналів оповіщення; порядок і зміст дій після надходження сигналів оповіщення	використовувати способи передачі сигналів оповіщення; застосовувати порядок і зміст дій після надходження сигналів оповіщення; дотримуватись інструкцій щодо дій оператора під час надходження сигналу оповіщення; проводити оповіщення особового складу підрозділу, використовуючи наявні засоби зв'язку
РН 3. Забезпечення зв'язку під час ліквідації надзвичайних ситуацій, пожеж та інших небезпечних подій	ПК 3.1. Здатність приймати, реєструвати та передавати інформацію, що надходить до пункту зв'язку підрозділу	дії оператора при отриманні повідомлення про виникнення (загрозу виникнення) надзвичайної ситуації та пожежі; порядок дій під час приймання, реєстрування та передачі інформації, що надходить до пункту зв'язку підрозділу; порядок інформування про надзвичайні ситуації та події оперативно-	приймати, реєструвати та передавати інформацію, що надходить до пункту зв'язку підрозділу; передавати дані про надзвичайні ситуації та події оперативно-координаційний центр; інформувати про надзвичайні ситуації та події начальника караулу та керівний склад підрозділу

		координаційний центр; порядок інформування про надзвичайні ситуації та події начальника караулу та керівний склад підрозділу; характеристика об'єктів підвищеної небезпеки та об'єктів з цілодобовим перебуванням людей	
ПК 3.2. Здатність забезпечувати постійний обмін оперативною інформацією		організація оперативного зв'язку під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та гасіння пожеж; обов'язки оператора пункту зв'язку під час прийняття інформації з місця події; сили та засоби оперативно- рятувальної служби цивільного захисту, поняття про первинний і основний тактичний підрозділ; тактичні можливості відділень на основних пожежних автомобілях; тактичні можливості відділень на аварійно- рятувальних автомобілях; загальні поняття і основні етапи організації гасіння пожеж; поняття про локалізацію і ліквідацію пожеж; призначення, класифікацію пожежно- рятувальних автомобілів; основні тактико- технічні характеристики, маркування пожежно- рятувальних	направляти до місця події сили і засоби; координувати дії підрозділу та підтримувати постійний зв'язок з іншими пожежно- рятувальними підрозділами та формуваннями, що залучаються на ліквідацію аварії, наслідків надзвичайної ситуації та гасіння пожеж; налагодити своєчасне отримання інформації про обстановку та оперативні дії підрозділу; інформувати в установленому в гарнізоні порядку оперативно- координаційний центр і посадових осіб про виїзд підрозділу на ліквідацію надзвичайної ситуації, направлення додаткових сил і засобів, обстановку на місці надзвичайної ситуації (пожежі), оперативні дії залучених сил і засобів, а також про повернення підрозділу до місця постійної дислокації; розрізняти види протипожежної техніки; користуватися планшетом та довідником протипожежного водопостачання; правильно вносити дані про час роботи особового складу ланки газодимозахисної служби в

		автомобілів; комплектація та призначення пожежно- технічного устаткування; види та загальну характеристику систем зовнішнього та внутрішнього протипожежного водопостачання; загальні положення щодо організації газодимозахисної служби в підрозділах; вимоги керівних документів щодо виїзду і прямування до місця виклику; дії у разі виявлення іншої надзвичайної ситуації під час прямування, у разі вимушеної зупинки головного та інших автомобілів; умови, що забезпечують прибуття підрозділів до місця надзвичайної ситуації у найкоротший час; порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при аваріях на автомобільному транспорті; зміст і основні етапи ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій різних видів	журналі пункту зв'язку підрозділу; діяти при отриманні повідомлення про надзвичайну ситуацію, пожежу, іншу небезпечну подію
	ПК 3.3. Здатність забезпечувати взаємодію із спеціалізованими службами цивільного захисту	сили цивільного захисту, спеціалізовані служби цивільного захисту, з якими взаємодіють пожежно- рятувальні підрозділи; дії оператора пункту зв'язку підрозділу під час організації взаємодії з спеціалізованими	сповіщати та залучати сили цивільного захисту, спеціалізовані служби цивільного захисту до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; використовувати і відпрацьовувати плани та інструкції взаємодії; передавати оперативну інформацію між

		службами цивільного захисту; призначення, зміст та порядок відпрацювання планів та інструкцій взаємодії	спеціалізованими службами цивільного захисту та пожежно-рятувальними підрозділами
РН 4. Здійснення обробки інформації, що надходить по лініях зв'язку, електронною поштою, через мобільні додатки, інші спеціалізовані програмно-технічні та технічні засоби, у тому числі автоматизованого робочого місця системи управління силами і засобами цивільного захисту; ведення службової документації пункту зв'язку підрозділу	ПК 4.1. Здатність використовувати службово-інформаційні документи пункту зв'язку підрозділу	службово-інформаційні документи, порядок їх заповнення та використання; порядок прийому від осіб усних повідомлень про пожежі, надзвичайні ситуації та інші небезпечні події, передавати отриману інформацію до оперативно-координаційного центру у мирний час та в особливий період	користуватися та заповнювати службово-інформаційну документацію пункту зв'язку підрозділу; оформлювати документи на виїзд пожежно-рятувальних автомобілів
	ПК 4.2. Здатність використовувати в професійній діяльності систему управління силами та засобами цивільного захисту	принципи організації та архітектури систем оперативно-диспетчерського управління; алгоритм роботи системи управління силами та засобами цивільного захисту, розрахунки їх системних характеристик; методи забезпечення надійності передачі інформації за допомогою систем управління силами і засобами цивільного захисту; основні можливості та функціонал автоматизованих робочих місць системи управління силами та засобами цивільного захисту; способи збору, збереження, накопичення, аналізу та відображення інформації у сфері	використовувати базові інформаційні процеси, структуру, моделі; використовувати базові та прикладні програми для роботи з інформацією, способи і методи її передачі та обробки; оперативно реагувати на повідомлення про надзвичайні ситуації; здійснювати розподіл ресурсів підпорядкованих підрозділів; здійснювати моніторинг та контроль за станом готовності пожежної, спеціальної та іншої техніки, пожежно-технічного устаткування та аварійно-рятувального обладнання

		пожежної та техногенної безпеки, цивільного захисту	
--	--	---	--

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ*

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб	
		Для індивідуального користування	Для групового користування
Засоби зв'язку, персональні комп'ютери та периферійні пристрої			
1	Переносна радіостанція сучасного зразка		4 шт.
2	Автомобільна радіостанція		1 шт.
3	Станіонарна радіостанція		1 шт.
4	Пульти та станції оперативно-диспетчерського зв'язку		1 шт.
5	Архіватор запису розмов		1 шт.
6	Комплект супутникового зв'язку		1 комплект
7	Джерело безперебійного живлення		1 шт.
8	Телефонний апарат (відповідного типу)		1 шт.
9	Факс		1 шт.
10	Персональний комп'ютер		15 шт.
11	Електронний планшет		15 шт.
12	Сигнально-гучномовний пристрій		1 шт.
13	Гучномовець		1 шт.
Первинні засоби пожежогасіння			
14	Вогнегасник порошковий		2 шт.
15	Вогнегасник газовий, у тому числі вуглекислотний		2 шт.
16	Вогнегасник водопінний, у тому числі аерозольний		2 шт.
Оснащення та спорядження індивідуального захисту			
17	Протигаз фільтруючий		5 шт.
Натурна дільниця			
Навчальні місця для відпрацювання вправ:			
18	Із засобами оперативного зв'язку, у тому числі із навчальною або демо-версією програмного забезпечення системи управління силами і засобами цивільного захисту		1
19	Із засобами пожежогасіння		1
	Плакати		за необхідністю
	Схеми		
	Стенди		
	Макети		

**Заклад професійної (професійно-технічної) освіти може сформувати додатковий перелік обладнання для досягнення відповідних результатів навчання, визначених освітньою програмою.*

Генеральний директор
директорату професійної освіти

